

О Т Ч Е Т
за дейността на ГД "Метрологичен надзор"
за I – во тримесечие на 2012 г.

Надзорната и контролна дейност на ГДМН в отчетния период е свързана с прилагането на Закона за измерванията (ЗИ), Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) и Закона за автомобилните превози (ЗАВП) и включва: метрологичен надзор; контрол на предварително опаковани количества продукти; надзор на пазара на средства за измерване и контрол на сервиси за тахографи. Паралелно с това са осъществени и необходимите действия по администриране на регулаторните режими, извършвани от дирекцията.

I. Метрологичен надзор за спазване изискванията на ЗИ

1. Лица, които произвеждат, внасят, използват и/или ремонтират СИ

През отчетния период са извършени 1654 надзорни проверки на лица, използващи СИ в законовата област, от които 22 във връзка с постъпили сигнали и жалби от граждани и фирми, включително препратени от КЗП и 8 по искане на други органи.

Инспектирани са общо 3184 СИ за съответствието им със законовите изисквания, техническа изправност и правилна употреба. Установено е, че 10,5% от проверените СИ не отговарят на изискванията, като 4% от тях са от неодобрен тип или без маркировка за съответствие по ЗТИП.

Проверките на везни обхващаха основно търговски обекти, пазари и тържища, включително и в по-малки градове. Проверени са 2272 везни и 49 теглилки, Установено е че 10.7% не отговарят на изискванията, от които 5% са от неодобрен тип или без маркировка по ЗТИП. По сигнали и жалби на граждани и фирми, както и по искане на други органи са извършени са проверени 13 везни, от които 4 несъответстващи. Делът на несъответстващите везни на пазари и тържища е по-висок от този на несъответстващите везни в търговската мрежа със 7 %.

Извършени са проверки в 205 бензиностанции и газостанции в цялата страна, в които се използват общо 786 бр. СИ - бензиномерни и газ колонки, метанколонки, манометри в съдове под налягане и за автомобилни гуми и везни за измерване на напълнените с газ бутилки. Най-честите нарушения продължават да са използване на СИ с изтекъл срок на валидност на проверката – това е установеното нарушение при 92% от несъответстващите СИ, като с най-голям дял са бензиномерните и газ колонките и манометрите в съдове под налягане. Запазва се тенденцията жалбите на граждани да са за продадено по-голямо количество гориво от обема на газовата бутилка или резервоара на автомобила, като при извършване на проверка по тях в повечето случаи се установява, че средствата за измерване са съответстващи на изискванията.

При надзорните проверки на лица, които използват бензиномерни и газколонки са установени нарушения, извършени от лицата, които са ги ремонтirали. Най-честото нарушение в този случай е липсата на идентификация на ремонтiranите колонки в съставените документи за ремонт. Незаявени в нормативно определения срок колонки за последваща проверка след ремонт се установяват по-рядко.

Съгласно изискванията на чл. 61, ал.1 от ЗАДС, чл.44, ал. 2 на Правилника за прилагането му и Наредба № 3 от 19 февруари 2010 г. на Министерството на финансите за специфичните изисквания и контрола, осъществяван от митническите органи върху средствата за измерване на акцизни стоки, са извършени проверки и инспекции в 27 обекта на лица, регистрирани по ЗАДС. Инспектирани са 66 СИ, използвани за

измерване на акцизни стоки, от които 53 разходомери за течности, различни от вода, 11 измервателни системи за течности, различни от вода и 2 електромера. Инспекциите са извършени съвместно с представители на Териториалните митнически управления.

Във връзка с подадени жалби са извършени извънредни надзорни проверки в 2 обекта на лица, които използват топломери. При проверките не са установени нарушения на ЗИ. Обикновено жалбите на гражданите са свързани с методиката за дяловото разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост, която не е обект на метрологичен надзор. В тези случаи проверка може да се извърши, само ако при формирането на сметките участват индивидуални топломери.

По жалби на граждани са извършени и 2 извънредни надзорни проверки в обекти, в които се използват електромери. Установено е използването на 2 електромера, без валидни знаци от последваща проверка. За установените нарушения са предприети предвидените в ЗИ административно-наказателни действия.

2. Лица, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти

Метрологичният надзор е осъществен чрез 21 проверки, извършени на място при производители на предварително опаковани количества продукти (ПОП) и проверки и наблюдения в 272 обекта от търговската мрежа, от които в 159 с извършен контрол на нетните количества на пуснати на пазара ПОП. На контрол са подложени общо 419 партиди ПОП с еднакви количества и 3300 ПОП с различни количества.

Спрени са от разпространение общо 7464 несъответстващи продукти, от които в търговската мрежа 384 бр. - 161 поради несъответствие на нетното количество на обявеното, 12 без обозначено от производителите им количество, поради което се предлагат за продажба по измерено от търговците бруто и 211 поради обявено, чрез поставен от търговците етикет, количество по-голямо от обявеното от производителите им. За установените несъответствия са предприети предвидените в ЗИ административно-наказателни действия.

През м. март е извършена планова тематична проверка на ПОП – сирене и кашкавал. Целта и е проследяване на съответствието на количествата на предлаганите за продажба видове сирене и кашкавал, опаковани в еднакви и различни количества, като усилията са насочени главно към откриване на продукти с еднакви количества, които бруто или нето са с отрицателно отклонение, два пъти по-голямо от допустимото и такива с различни количества, които измерени бруто са дефектни. Проверката е осъществена в общо 137 търговски обекта на търговски вериги, както и в по-малки магазини на територията на цялата страна. В 33 от обектите е извършен и контрол на нетните количества на сирене и кашкавал, пакетирани от лицата на местата за продажба в съответния търговски обект. Обобщените данни показват много нисък дял на несъответстващите продукти – 1,4% от подложените на контрол. Както и при предишни проверки, в по-отдалечените населени места е установено по-масово предлагане за продажба на ПОП по нетни количества, различни от тези, осигурени от производителя им, като върху допълнително залепен етикет е обявено измереното бруто за нето.

Седем проверки в търговската мрежа са извънредни и са извършени във връзка с постъпили сигнали и жалби на граждани, в това число и препратените по компетентност от КЗП. В четири от случаите сигналите не се потвърждават, а в останалите са предприети действия съобразно установените нарушения.

3. Метрологичен надзор на лица, оправомощени за проверка на средства за измерване

През отчетния период са извършени 10 планови и 3 извънредни надзорни проверки на 11 лица, оправомощени за проверка на средства за измерване, за спазване на задълженията им по чл. 52 от ЗИ и съответствие на функциониращите системи за управление с изискванията по БДС ISO/IEC 17025.

Проверени са 12 стационарни лаборатории и са инспектирани използваните в тях при извършване на проверките 129 технически средства. Извършен е преглед на условията, при които се извършват проверките, за съответствие с тези, определени в заповедта за оправомощаване, както и на записите по качество и на техническите записи (заявления за проверка, входящо-изходящи дневници, протоколи и други документи), свързани с проверката на 2863 средства за измерване. Проследен е редът за заявяване, съхраняване и отчитане на знаците за проверка. За установените при проверките несъответствия са съставени 2 протокола за задължителни предписания, които са изпълнени в определения срок.

II. Надзор на пазара на средства за измерване

В съответствие с Плана за действие на ГДМН през отчетния период е извършен надзор на пуснати на пазара и/или в действие возни с неавтоматично действие, електромери, водомери и системи за течности, различни от вода. Поради спецификата на средствата за измерване, които в по-голямата си част могат да бъдат открити и наблюдавани единствено на мястото на употреба, дейностите по надзор на пазара и метрологичен надзор до голяма степен се извършват съвместно в едни и същи обекти, като в зависимост от резултатите от констатациите се предприемат съответните действия по ЗТИП или ЗИ.

Извършени са наблюдения в 158 обекта общо на 454 СИ, от които:

- 116 пуснати на пазара;
- 300 пуснати в действие;
- 38 пуснати на пазара по § 3 на НСИОССИ;

Извършен е надзор на пазара на 330 возни с неавтоматично действие, като 2 са несъответстващи на изискванията. Наблюдавани са 19 системи за течности, различни от вода. В 8 обекта са наблюдавани 67 пуснати на пазара електромера, от които 56 са с оценено съответствие и допълнителна метрологична маркировка по ЗТИП, а 11 електромера са пуснати на пазара по § 3 на НСИОССИ със знаци за одобрен тип и първоначална проверка. Извършено е наблюдение и на 48 водомера, от които 27 са със знак за първоначална проверка по § 3 на НСИОССИ и 21 са със оценено и удостоверено съответствие. Не са констатирани нарушения във връзка с тези СИ.

По сигнали е извършен надзор на пазара на електромери и разходомери за газ.

За установените несъответствия са предприети предвидените в ЗТИП мерки.

III. Одобряване и контрол на сервиси за монтаж и ремонт на тахографи

Извършен е преглед на 20 преписки по подадени заявления, от които:

- 13 за издаване на удостоверения за регистрация на нови сервиси по чл. 89а от ЗАВП;
- 7 за изменение на регистрация.

Във връзка с процедурата по регистрация са извършени проверки на място в 13 сервиза.

На основание на чл. 91, ал. 6 от ЗАВП са извършени планови надзорни проверки на регистрираните сервиси за тахографи за спазване на задълженията им по този закон и по Наредба № РД-16-1054 от 10 октомври 2008 г. (Наредбата). Извършени са проверки в 31 сервиза за съответствие на условията, при които се осъществяват дейностите по монтаж, проверка и ремонт на тахографи. В рамките на контрола е инспектирано оборудването на сервизите, включително сервизните карти за дигитални тахографи на техниците. Прегледани са 4158 протокола от проверка на тахографи и 682 електронни записи за дигитални тахографи. Констатациите от проверките са отразени във фишове и контролни карти. За констатираните несъответствия и пропуски в

работата им по спазване на нормативните изисквания са съставени 4 протокола за задължителни предписания.

В рамките на предварителната подготовка за осъществяване на планираните проверки са прегледани и оценени получените в ГДМН на основание чл. 17, ал. 3 и чл. 21, ал. 2 от Наредбата 7403 протокола от проверки на тахографи и 11 удостоверения за изтегляне на данни от паметта на дигиталните тахографи.

IV. Административно-наказателна дейност

През отчетния период са съставени общо 270 протокола, от които 266 за задължителни предписания по ЗИ и 4 протокола с предписания по ЗАВП. За установени при проверките нарушения са съставени 112 АУАН по ЗИ и 10 по ЗТИП. Издадени са 84 наказателни постановления. Влезли в сила са 64 наказателни постановления, 1 се обжалва.

V. Разрешителни и регистрационни режими, администрирани от ГДМН

- **оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол**
  - оправомощени са 3 лица за проверка на средства за измерване;
  - издадени са 7 изменения на заповеди за оправомощаване;В ход са 3 процедури за оправомощаване.
- **изготвяне на лицензии, удостоверения за регистрация и заповеди за заличаване**
  - издадени лицензии на сервизни фирми за ЕТАФП и удостоверения за сервиси за фискални устройства, вкл. изменения и допълнения към тях и заповеди за заличаване от регистъра – 360 бр.;
  - удостоверения за сервиси за монтаж и ремонт на тахографи, вкл. изменения и допълнения към тях и прекратявания на регистрация – 24 бр..